

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 3. maj 2005
Kontor: 2.k.kt.
J.nr.: 2004-2200-21
Sagsbeh.: abt
Fil-navn: LKS/FT-beh./Spm16.L72.svar

Besvarelse af spørgsmål nr. 16 (L 72), som Folketingets Kommunaludvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 7. april 2005

Spørgsmål 16:

"Hvorfor skal der være forskel på beskyttelsen af den enkelte borger i en kommune, som har oprettet et borgerservicecenter og en borger i en kommune, som ikke har oprettet et borgerservicecenter eller hvor centeret ikke varetager en funktion omfattet af forslaget § 3?"

Svar:

Det er korrekt, at lovforslaget indebærer, at der vil gælde forskellige regelsæt afhængig af, om en kommune benytter et borgerservicecenter til opgaveløsningen eller ej. Men der er efter gældende ret i forvejen forskel på, hvilke regler, der bliver aktuelle at anvende, afhængig af, om en kommune benytter et borgerservicecenter til opgaveløsningen eller ej. Lovforslaget medfører netop, at disse forskelle udjævnes.

Efter lovforslagets regler betragtes et borgerservicecenter således som en fremskudt del af den relevante fagforvaltning, og der vil efter lovforslaget f.eks. i relation til samtykkekrav i ansøgningssager ikke være forskel på, om en sag løses af borgerservicecenteret eller af fagforvaltningen. Med de videregivelsesbestemmelser, som fremgår af lovforslagets § 3, stk. 1, 2 og 6, stilles borgere endvidere på samme måde, uanset om kommunen har oprettet et borgerservicecenter, der indgår i en af de modeller for arbejdstilrettelæggelse, som lovforslaget regulerer, eller om opgaverne løses mere traditionelt af hver sin myndighed. Tilsvarende stilles borgeren i relation til aktindsigt med lovforslagets § 3, stk. 5, på samme måde, uanset om kommunen har oprettet et borgerservicecenter, der indgår i en af de modeller for arbejdstilrettelæggelse, som lovforslaget regulerer, eller om opgaverne løses mere traditionelt af hver sin myndighed.

Med hensyn til, hvilke regler, der bliver aktuelle at anvende, afhængig af, om en kommune benytter et borgerservicecenter til opgaveløsningen eller ej, henvises til gennemgangen i pkt. 1 – 3 nedenfor.

1. Lovforslagets § 3, stk. 3 (samtykkekrav i ansøgningssager)

Efter forvaltningslovens § 29 må der i sager, der rejses ved ansøgning, normalt ikke indhentes oplysninger om ansøgerens rent private forhold fra

bl.a. *andre dele af forvaltningen*. Kommunerne træffer selv beslutning om indretningen af deres administration, og forvaltningslovens § 29 vil således også i dag finde anvendelse i forskellig udstrækning afhængig af, hvilke forvaltningsgrene kommunen organiserer sin forvaltning i, og hvilke opgaver der henlægges til de respektive forvaltningsgrene.

I en kommune, som ikke opretter et borgerservicecenter, eller som ikke henlægger ansøgningssager til borgerservicecenteret, vil ansøgningerne blive behandlet i den relevante fagforvaltning. Når fagforvaltningen behandler en ansøgningssag og får brug for følsomme oplysninger, som i forvejen findes i den pågældende fagforvaltning, skal der ikke indhentes samtykke efter forvaltningslovens § 29 fra ansøgeren.

Hvis en kommune henlægger de samme ansøgningssager til et borgerservicecenter, vil borgerservicecenteret uden samtykke kunne genbruge de oplysninger, som i forvejen er i servicecenteret, såfremt det er sagligt og nødvendigt, hvorimod der efter forvaltningslovens § 29 ville skulle indhentes samtykke fra ansøgeren, såfremt borgerservicecenteret får brug for følsomme oplysninger, som findes i en fagforvaltning. Dette ville gælde uanset, at der er tale om en sag, som ville være blevet behandlet af den pågældende fagforvaltning, hvis den ikke var blevet henlagt til borgerservicecenteret.

Der henvises til eksempel 1 i besvarelsen af spørgsmål nr. 7.

Der er således efter gældende ret forskel på, hvilke regler, der bliver aktuelle at anvende, afhængig af, om en opgave varetages i et borgerservicecenter eller ej.

Efter lovforslagets regler betragtes borgerservicecenteret som en fremskudt del af den relevante fagforvaltning, og der vil således efter lovforslaget ikke være forskel på, om ansøgningssagen varetages af borgerservicecenteret eller af en fagforvaltning. Efter lovforslaget stilles borgeren således i relation til samtykkekrav i ansøgningssager ligesom, hvis opgaven var blevet varetaget af den relevante fagforvaltning.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 11.

2. Lovforslagets § 3, stk. 1, 2 og 6 (videregivelsesregler)

Lovforslagets § 2, stk. 2, giver adgang til, at et borgerservicecenter for andre myndigheder kan varetage administrative borgerbetjeningsopgaver, som disse myndigheder lovligt kan overlade til kommunen. Borgerservicecentre vil således kunne udføre administrative borgerbetjeningsopgaver på vegne af en anden myndighed, ligesom borgerservicecenteret og en anden myndighed vil kunne udføre hver sin del af en sådan opgave (integreret sagsbehandlingsforløb). Der henvises til de eksempler, som er nævnt i de almindelige bemærkninger, afsnit 4.6.1., nr. 1) – 3). Der henvises endvidere til eksempel 2 og 3, som er beskrevet i besvarelsen af

spørgsmål nr. 7. F.eks. kan kommunerne ikke i dag løse opgaver med relation til pas og kørekort i samarbejde med politiet, idet disse opgaver fuldt ud er henlagt til politiet. Tilsvarende varetager kommunerne ikke i dag opgaver for andre kommuner i form af bistand til udfyldelse af blanketter, systematisk modtagelse og videresendelse m.v. Borgeren vil i dag skulle henvende sig i sin egen bopælskommune, såfremt vedkommende ønsker personlig betjening. Det bemærkes, at lovforslaget ikke giver offentlige myndigheder hjemmel til at overlade myndighedsudøvelse til borgerservicecentre, uanset opgaverne har karakter af administrative borgerbetjeningsopgaver. En sådan hjemmel vil i givet fald skulle tilvejebringes i anden lovgivning.

Hvis en kommune opretter et borgerservicecenter og lader dette udføre administrative borgerbetjeningsopgaver på vegne af eller sammen med en anden myndighed, vil udvekslingen af oplysninger mellem borgerservicecenteret og den pågældende myndighed efter de gældende regler blive betragtet som videregivelse mellem myndigheder. Udvekslingen vil derfor skulle ske efter de særlige regler for behandling, herunder videregivelse, i persondatalovens § 7 og § 8, stk. 2 og 3 (behandling, herunder videregivelse, af elektronisk behandlede følsomme oplysninger) eller forvaltningslovens § 28, stk. 1 og 2 (videregivelse af manuelt behandlede følsomme oplysninger).

Hvis myndighederne i stedet benytter sig af en mere traditionel arbejdstilrettelæggelse, hvor hver myndighed løser sine egne opgaver, vil der i disse tilfælde ikke ske nogen udveksling af oplysninger mellem myndigheder som beskrevet ovenfor. Videregivelsesreglerne i forvaltningslovens § 28 og persondatalovens § 8, stk. 2 og 3, finder derfor ikke anvendelse.

Der er således efter de gældende regler forskel på, hvilke regler, der bliver aktuelle at anvende, afhængig af om en opgave løses mere traditionelt af en enkelt myndighed, eller om den løses i et mere fleksibelt samarbejde mellem et borgerservicecenter og en anden myndighed.

Efter lovforslagets regler vil udvekslingen af oplysninger mellem et borgerservicecenter og en anden myndighed, som borgerservicecenteret løser en opgave på vegne af eller sammen med, kunne ske når det er sagligt og nødvendigt for opgaveløsningen.

Med de videregivelsesbestemmelser, som fremgår af lovforslagets § 3, stk. 1, 2 og 6, stilles borgere på samme måde, uanset om kommunen har oprettet et borgerservicecenter, der indgår i en af de modeller for arbejdstilrettelæggelse, som lovforslaget regulerer, eller om opgaverne løses mere traditionelt af hver sin myndighed.

Med hensyn til rækkevidden af bestemmelserne i § 3, stk. 1, 2 og 6, henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 13.

3. Lovforslagets § 3, stk. 5 (aktindsigt – interne arbejdsdokumenter bevarer deres interne karakter)

Som nævnt ovenfor vil borgerservicecentre efter lovforslagets § 2, stk. 2, kunne udføre administrative borgerbetjeningsopgaver på vegne af en anden myndighed, ligesom borgerservicecenteret og en anden myndighed vil kunne udføre hver sin del af en sådan opgave (integreret sagsbehandlingsforløb).

I den forbindelse vil der eventuelt blive udvekslet interne arbejdsdokumenter mellem borgerservicecenteret og den pågældende anden myndighed. De interne arbejdsdokumenter vil i så fald efter gældende ret miste deres interne karakter.

I det omfang borgerservicecentre og andre myndigheder benytter sig af en mere traditionel arbejdstilrettelæggelse, hvor myndighederne udfører deres opgaver hver for sig, vil der ikke ske en sådan udveksling af interne arbejdsdokumenter efter lovforslagets videregivelsesregler. I disse tilfælde vil de interne arbejdsdokumenter ikke miste deres interne karakter.

Der er således efter gældende ret forskel på, hvilke regler, der bliver aktuelle at anvende, afhængig af, om en administrativ borgerbetjeningsopgave løses traditionelt, eller om den løses i et mere fleksibelt samarbejde mellem et borgerservicecenter og en anden myndighed.

Med lovforslagets § 3, stk. 5, hvorefter interne arbejdsdokumenter i de nævnte særlige situationer bevarer deres interne karakter, stilles borgeren i relation til aktindsigt på samme måde, uanset om kommunen har oprettet et borgerservicecenter, der indgår i en af de modeller for arbejdstilrettelæggelse, som lovforslaget regulerer, eller om opgaverne løses mere traditionelt af hver sin myndighed. Borgeren har i begge situationer ikke adgang til aktindsigt i oplysninger om myndighedernes foreløbige overvejelser om en sag, som indgår i internt prægede arbejdsdokumenter. Borgerne har imidlertid i begge situationer adgang til partsaktindsigt i interne arbejdsdokumenter, der alene indeholder en gengivelse af oplysninger, som myndigheden har haft pligt til at notere efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 6, stk. 1 (§ 6-notater). Endvidere er der samme ret som i dag til (partsakt)indsigt i oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse (ekstraheringspligt), uanset disse oplysninger alene indgår i et internt arbejdsdokument, jf. forvaltningslovens § 12, stk. 2.

Med hensyn til rækkevidden af bestemmelsen henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 12.

4. Baggrunden for, at lovforslaget udjævner forskellene

Som beskrevet ovenfor er der efter gældende ret *forskel på, hvilke regler, der bliver aktuelle at anvende*, afhængig af, om en administrativ borgerbetjeningsopgave løses traditionelt, eller om den løses i et mere fleksibelt samarbejde mellem et borgerservicecenter og en anden myndighed.

Lovforslaget indebærer efter min opfattelse *ikke forskelle på beskyttelsen af borgerne* i kommuner, som benytter et borgerservicecenter i forbindelse med opgavevaretagelsen, og kommuner som ikke gør.

Borgerne stilles efter lovforslaget på samme måde, uanset om deres sag udelukkende behandles af den relevante fagforvaltning / den relevante myndighed, og der derfor ikke er behov for udveksling af oplysninger, eller om deres sag behandles (helt eller delvist) af et borgerservicecenter, hvor borgerservicecenteret fungerer som en fremskudt del af en fagforvaltning / hvor borgerservicecenteret og en anden myndighed løser en bestemt administrativ borgerbetjeningsopgave i et samarbejde.

Det er regeringens opfattelse, at kommunale borgerservicecentre skal kunne fungere som borgernes hovedindgang til den offentlige sektor, så det bliver mere enkelt og overskueligt for borgerne at finde ud af, hvor man skal henvende sig. Regeringen ønsker derfor at skabe incitamenter til, at hver kommune etablerer eller opretholder et eller flere kommunale borgerservicecentre, som løser opgaver på tværs af egne forvaltningsgrene og på tværs af myndigheder, hvilket vil være til fordel for borgerne.

På denne baggrund ønsker regeringen at sikre, at der ikke er *flere* juridiske barrierer for kommuner, som benytter et borgerservicecenter i forbindelse med løsningen af administrative borgerbetjeningsopgaver, end for kommuner, hvor opgaverne løses mere traditionelt i de enkelte fagforvaltninger eller af hver sin myndighed.